

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

06 лютого 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 167/вс-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Устименко В.Є.,

членів Комісії: Луцюка П.С., Шилової Т.С.,

розглянувши питання про проведення співбесіди за результатами дослідження досьє кандидата Чернобая Олега Валерійовича на зайняття вакантної посади судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду у межах процедури конкурсу, оголошеного Вищою кваліфікаційною комісією суддів України 02 серпня 2018 року,

встановила:

Рішенням Комісії від 02 серпня 2018 року № 185/зп-18 оголошено конкурс на зайняття 78 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Чернобай Олег Валерійович звернувся до Комісії із заявою про проведення стосовно нього кваліфікаційного оцінювання для підтвердження здатності здійснювати правосуддя в Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду як особа, яка відповідає вимогам пункту 3 частини першої статті 38 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон).

Комісією 24 жовтня 2018 року ухвалено рішення № 193/вс-18, зокрема, про допуск Чернобая О.В. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі на посаду судді Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 18 жовтня 2018 року № 231/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання у межах конкурсу на зайняття 16 вакантних посад суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду 121 кандидата, зокрема Чернобая О.В.

Статтею 85 Закону визначено, що кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи: 1) складення іспиту; 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до пункту 1 глави 6 Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (далі - Положення) встановлення відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання.

Відповідно до абзацу третього пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Колегією встановлено, що Чернобай О.В. 12 листопада 2018 року склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 75,75 бала. Згідно з рішенням Комісії від 13 листопада 2018 року № 257/зп-18 його допущено до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання в межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 14 листопада 2018 року практичного завдання Чернобай О.В. набрав 93,5 бала. Згідно з рішенням Комісії від 20 грудня 2018 року № 322/зп-18 кандидат є таким, що допущений до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах оголошеного 02 серпня 2018 року конкурсу на зайняття вакантних посад суддів Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Чернобай О.В. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей в межах конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду.

Громадською радою доброчесності надано до Комісії висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Чернобая О.В. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 27 січня 2019 року.

Рішенням Громадської ради доброчесності, затвердженим 05 лютого 2019 року, вказаний висновок скасовано та надано Комісії інформацію щодо кандидата на посаду судді Верховного Суду Чернобая О.В.

В інформації Громадської ради доброчесності зазначено про те, що в електронних деклараціях кандидата за 2015, 2016, 2017 роки вказано надзвичайно малі суми доходів та витрачених заощаджень, які припадали на кожного члена сім'ї (вказав чотирьох членів своєї сім'ї: дружину і ІНФОРМАЦІЯ_1).

Зокрема, у деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (кандидата на посаду) за 2015, 2016, 2017 роки у 2016 році кандидат і його члени сім'ї здійснили витрати, що не перевищують 132 428 грн (дохід у розмірі 32 428 грн і зменшення заощаджень на 100000 грн), а в 2017 році - 99 530 грн (дохід у розмірі 49 530 грн і зменшення заощаджень на 50 000 грн).

Розмір прожиткового мінімуму на сім'ю з двох працездатних осіб та ІНФОРМАЦІЯ_1, вік яких відповідає віку ІНФОРМАЦІЯ_2, у 2016 році становив 84939 грн, а в 2017 році - 97799 гривень. У минулі роки згідно з даними досьє дохід

кандидата і членів його сім'ї був ще меншим, однак у 2015 році кандидат набув у власність квартиру в місті Києві площею 71,4 кв.м вартістю 771 742 гривень.

Кандидат пояснив, що до складу доходу ним внесено також страхові виплати в 2016 році - 6 928 грн, а в 2017 році - 6892 грн, які він на руки не отримав і які були в 2016 році зараховані в рахунок належних з нього платежів за договором страхування, а в 2017 році сплачені страховою компанією безпосередньо на рахунок станції технічного обслуговування, яка здійснювала ремонт автомобіля. Таким чином, реальний дохід, який був отриманий готівкою за 2016 рік становить 25 500 грн, а за 2017 рік - 42 638 гривень.

У розділах 2.2 електронних декларацій за 2015, 2016, 2017 роки кандидат зазначав дружину і ІНФОРМАЦІЯ_3, а також ІНФОРМАЦІЯ_4 від попереднього шлюбу, хоч останні з ним не проживають. Кандидат вважає, що в будь-якому випадку має зазначити членами своєї сім'ї ІНФОРМАЦІЯ_1, незалежно від того, де вони проживають. На його думку, це також впливає зі статті 1 Закону України «Про запобігання корупції», оскільки зазначений розділ декларації стосується повідомлення про родинні стосунки, а не про майнові відносини. Стосовно квартири площею 71,4 кв.м у місці Києві зазначає наступне, що в 2015 році (а саме 14 квітня 2015 року) було зареєстровано лише право власності на вказану квартиру. Придбання цієї квартири за 771 742 грн здійснювалося у спосіб інвестиційного будівництва відповідно до Договору про участь у фонді фінансування будівництва від 26 квітня 2013 року ПАТ АКБ «Аркада». Всі необхідні кошти за цим договором були сплачені ще в 2013 році за рахунок власних заощаджень та отриманої від ТОВ «ЮК «Чернобай та партнери» позики.

Громадська рада доброчесності зазначає, що дружина кандидата у 2016-2017 роках отримувала соціальні виплати, однак в електронних деклараціях вони не відображені.

Кандидат пояснив, що в розділі 11 декларації не міститься прямої вказівки на отримувані іншими членами сім'ї соціальних виплати як на доходи. Статтею 165 Податкового кодексу України, наприклад, встановлено, що суми допомоги по ІНФОРМАЦІЯ_5 не відносяться до складу доходу. Тому і не здійснювали облік зазначених соціальних виплат, та про них не зазначали в деклараціях.

В інформації Громадської ради доброчесності зазначено, що наявні в досьє кандидата договори про правову допомогу свідчать про те, що він здійснював індивідуальну адвокатську діяльність, однак жодних доходів від неї не декларував у 2015 - 2017 роки.

Стосовно цього питання кандидат пояснив, що більшість договорів про надання правової (адвокатської) допомоги укладені з юридичними особами та фізичними особами підприємцями, звернення яких носили комплексний характер і з якими одночасно з «адвокатськими договорами» були укладені договори про надання юридичних послуг з ЮК «Чернобай та партнери», від імені якої виставлялись і оплачувались відповідні рахунки за надання послуг. Такий механізм був вибраний з метою спрощення ведення діяльності,

оптимізації податкового навантаження, підвищення солідарності правової допомоги, спрощення взаємовідносин з клієнтами та зменшення адміністративних і організаційних витрат.

Однак у Комісії наявні обґрунтовані сумніви щодо достовірності задекларованих Чернобаєм О.В. доходів, зважаючи на необхідність сплати податків, здійснення видатків на утримання нерухомості, наявність квартир в місті Києві, обслуговування двох автомобілів, навчання ІНФОРМАЦІЯ_1 та сплати аліментів за рішенням суду.

Комісія дійшла висновку, що придбання квартири, здійснене кандидатом, а також відповідність витрат кандидата та його близьких осіб їхнім доходам не знайшли належного підтвердження законності джерел походження майна. Комісія відзначає, що такі обставини можуть негативно вплинути на суспільну довіру до судової влади в разі призначення кандидата суддею Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду.

Слід зазначити, що поведінка кандидата на посаду судді Верховного Суду розглядається в площині дотримання високих стандартів поведінки, які встановлені для суддів, зокрема, статтею 56 Закону, Кодексом суддівської етики, затвердженим XI черговим з'їздом суддів України від 22 лютого 2013 року.

Відповідно до роз'яснень Кодексу суддівської етики, затверджених рішенням Ради суддів України від 4 лютого 2016 року № 1, дотримання високих стандартів поведінки означає, що суддя повинен добровільно і свідомо відстоювати доброчесність та незалежність судової влади, що, у свою чергу, зумовлює обов'язок сумлінно, чесно і кваліфіковано виконувати призначення носія судової влади. Він також добровільно приймає на себе обмеження, пов'язані з виконанням ним своїх професійних обов'язків, які унеможливають створення умов, що викликатимуть сумніви у доброчесності поведінки судді та його безсторонності, незалежності і об'єктивності.

За загальним правилом суддівської етики суддя повинен бути прикладом законослухняності, завжди поводитися так, аби зміцнювати віру громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду, докладати всіх зусиль, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, його поведінка була бездоганною.

У статті 10 Основних принципів незалежності судових органів, схвалених резолюціями Генеральної Асамблеї ООН від 29 листопада 1985 року № 40/32 та від 13 грудня 1985 року № 40/146, визначено, що особи, відібрані для судових посад, повинні мати високі моральні якості і здібності, а також відповідну підбору кваліфікацію в галузі права.

Ці основоположні принципи формування суддівського корпусу імплементовані у національне законодавство, що визначає основними складовими авторитету судової влади та довіри до суду - доброчесність судді.

Згідно з наведеними нормами під час кваліфікаційного оцінювання для участі в конкурсі на посаду судді касаційного суду у складі Верховного Суду Комісія керується тим, що кандидати на посаду судді найвищого суду у системі

судоустрою мають відповідати найвищим стандартам за критеріями компетентності та професійної етики за відсутності будь-яких обґрунтованих сумнівів у їх доброчесності, що можуть негативно вплинути на суспільну довіру до Верховного Суду.

Оцінивши в сукупності встановлені обставини, Комісія дійшла висновку, що Чернобай О.В. не підтвердив відповідності високим стандартам професійної етики та доброчесності, а тому кандидата за критеріями «Професійна етика» та «Доброчесність» оцінено у 0 балів за кожним.

Відповідно до пункту 4 глави 6 розділу II Положення рішення про підтвердження здатності здійснювати правосуддя суддею (кандидатом на посаду судді) у відповідному суді ухвалюється у випадку отримання ним мінімально допустимих і більших балів за результатами іспиту та оцінювання критеріїв особистої і соціальної компетентності, а також бала, більшого за 0, за результатами оцінювання критерію професійної етики чи критерію доброчесності.

Ураховуючи наведене, Комісія дійшла висновку, що Чернобай О.В. не підтвердив здатності здійснювати правосуддя в Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Чернобая Олега Валерійовича таким, що не підтвердив здатності здійснювати правосуддя в Касаційному господарському суді у складі Верховного Суду.

Головуючий

В.Є. Устименко

Члени Комісії:

П.С. Луцюк

Т.С. Шилова